

HAMPAAT JA TEKONIVEL

Nykytutkimusten mukaan hoitamattomat suun alueen tulehdukset voivat laukaista sairauksia tai pahentaa niitä. Verenkierron mukana bakteerit kulkeutuvat hampaista tai ientaskuista muualle elimistöön ja voivat aiheuttaa tulehduksen esimerkiksi tekonivelessä. Sen vuoksi tehtäessä toimenpiteitä, joissa aiheutetaan verenvuotoa ja mahdollistetaan bakteerien pääsy verenkiertoon on sairaaloiden suositusten mukaan käytettävä suun kautta otettavaa antibioottisuojausta hampaiden hoidon aikana aina nivelproteesin asettamisen jälkeen Potilaan kannalta on helpointa, että hampaat hoidetaan riittävän ajoissa ennen nivelleikkausta, jotta toimenpiteisiin ei jouduta heti operaation jälkeen

Tekoniveltulehdukset ovat onneksi harvinaisia. Sataatuhatta leikkausta kohden todetaan noin kolmesataa tulehdustapausta. Kaikki eivät tietenkään johdu hoitamattomista hampaista. Hammaslääkäri tarvitsee tarkastuksensa tueksi leukakuvan, jotta oireettomat juurenpään tulehdukset ja syvät ientaskut varmasti huomattaisiin. Hampaista voidaan siis hoitaa nivelproteesin asettamisen jälkeenkin, mutta hoidettu hampaisto edesauttaa leikkauksen hyvää ennustetta.

Pelkkä hammaslääkärin suorittama tutkimus ja hoito eivät riitä. Hammaslääkäri hoitaa potilastaan keskimäärin puolesta tunnista muutamaan tuntiin vuodessa. Loput tuhannet tunnit potilas huolehtii itse hampaidensa terveydestä. Jos sokerin käyttö on liian tiheää ja hampaiden puhdistus laiminlyödään ei paraskaan hammaslääkäri pysty pelastamaan asiakkaansa hampaista. Noin puolet suomalaisista menettää hampaista reikiintymisen vuoksi, toinen puoli hampaiden kiinnityskudossairauksien vuoksi.

Jos haluat pitää hampaasi ehjinä keskitä syömisesi viidestä kuuteen ruokailukertaan päivässä. Ruokailu on hyvä päättää juustopalaan tai ksylitolipurukumiin. Puhdista hampaasi perusteellisesti päivittäin hammasharjalla ja fluorihammastahnalla. Hammaskiveä ja ientulehdusta torjutaan harjaamalla hampaat huolellisesti erityisesti ienrajoista ja puhdistamalla hammasvälit joko kolmikulmaisella tikulla tai hammaslangalla. Hammassairauksien ennaltaehkäisy on pitkälti kiinni potilaan omasta kotihoitosta ja ruokailutottumuksista. Hammaslääkäri mahdollistaa omalla työllään ehjät ja sileät hampaiden pinnat, jolloin kotihoito tuottaa toivottua tulosta.

Myös suun kuivuminen voi vaivata tekonivelpotilaita, mikä johtuu esim. reuma- ja sidekudostaudeista, lääkityksestä tai ikääntymisestä. Sen tunnusmerkinä ovat limakalvojen ja kielen aristus sekä mahdollisesti puhumis- ja nielemisvaikeudet. Reikiintyminen lisääntyy, koska sylki ei pystykään enää korjaamaan aterioinnin aiheuttamaa hampaiden mineraalikatoa. Sylki sisältää liukoisessa muodossa sekä kalsium- että fosfaatti-ioneja, jotka saostuvat hampaan ulkokerrokseen. Fluori edistää tätä tapahtumaa. Kuivan suun lievityskeinoja ovat pureskelun lisääminen, mahdollisesti lääkitys, antimikrobisuuvedet, fluorin käyttö, remineralisaatioliuokset ja tekosyljet. Tästä tuoteviidakosta kunkin on kokeilemalla haettava itselleen sopivin hoito hammaslääkärin avustuksella. Säännölliset vuositarkastukset ovat pitkällä aikavälillä halvin ja tuloksellisin tapa pitää suun terveydentila hyvänä.

Hammaslääkäri Kaisu Airas
Agenttitalon hammaslääkärit Oy
Turunlinnantie 8, 00930 Helsinki
09-3238411

